

ארגון וניהול מערכות חינוך

הקשר בין האינטליגנציה הרגשית (EQ) וגישתו לחיים של המורה לבין יחסיו הבין-אישיים עם תלמידיו טלי דקל בהנחיית: ד"ר מיכל קרן

תקציר

המטרה העיקרית של המחקר היא לבחון קיומם של קשרים בין משתני אישיות כגון אינטליגנציה רגשית וגישה חיובית לבין יחסי הגומלין בין המורה לתלמידיו, כפי שהם נתפשים על ידו. מטרה זו נבחרה בשל ההכרה בחשיבותה הרבה של האינטראקציה בין המורה לתלמיד לא רק כתנאי לתחושת מיטביות גבוהה של התלמיד בבית הספר, כי אם גם להצלחתו בלימודים. המשתנים שנבדקו בעבודה זו הם יחסי מורה-תלמיד כמשתנה תלוי ואינטליגנציה רגשית וגישה לחיים כמשתנים בלתי תלויים. מדגם המחקר כלל 101 מורים מבתי ספר תיכוניים ברחבי הארץ. שתי השערות נבדקו במחקר זה, ושתיהן קשורות בקשרים שבין האינטליגנציה הרגשית והגישה לחיים ליחסי מורה-תלמיד.

שלושה שאלונים שימשו ככלי המחקר. שאלון STRS לבדיקת יחסי מורה-תלמיד, שאלון SSEIT לבדיקת רמת האינטליגנציה הרגשית, ושאלון ה-O/P לבדיקת מידת האופטימיות. שלושת השאלונים קוצרו, בהתאם למטרות המחקר. בנוסף, חולק שאלון דמוגרפי. השערות המחקר אוששו, דהיינו, נמצא מתאם חיובי ומובהק סטטיסטית בין אינטליגנציה רגשית ובין יחסי מורה-תלמיד. כמו כן, נמצא מתאם חיובי ומובהק סטטיסטית בין גישתו לחיים של המורה לבין יחסיו עם תלמידיו. מעבר לאישוש השערות המחקר, העבודה מלמדת כי קיים קשר חיובי מובהק בין תפקיד המורה בבית הספר לבין רמת האינטליגנציה הרגשית שלו, גישתו לחיים וטיב יחסי הגומלין שלו עם תלמידיו כפי שהם נתפשים על ידו.

מן העבודה ניתן להניח כי חיזוק של תכונות אישיותיות חיוביות כאינטליגנציה רגשית וגישה חיובית, עשוי לתרום ליצירת קשרים חיוביים יותר בין מורים לתלמידים. בנוסף, קיימות דרכים מגוונות בהן ניתן לפעול למימוש מיומנויות המורים בתחום הרגשי וכפועל יוצא מכך לשיפור האקלים החינוכי בבתי הספר ולשיפור הישגי התלמידים.